

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Maurittii Gudeni Historia Erfurtensis Ab Vrbe Condita Ad Reductam

Gudenus, Johann Moritz von

Erfurti, 1675

XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11903

gitur, sic ut ex ipsa Curia in illud aditus
 esset. Inde Lîmprechtus ad Ianienam tri-
 gesimo Novembris educitur. Confluxe-
 rant omnis sexûs & ætatis homines, rem
 insolitam visuri. Tunc primùm caput
 suum peti seriò videns, † pauca ad popu-
 lum de fide sua, de sinceritate in Rempubl.
 dixit, quæ seditionibus in Cæsarem, in
 Electorem extremis miseris immergere-
 tur. Mortem suâ non inultam fore addidit,
 cumque tumbam videret, & in ipso foro
 effossum sepulchrum, ibi cadaver non
 mansurum, sed honestiorem accepturum
 sepulturam prædixit. † Posthæc cervicem
 Carnifici præbuit, qui seu pavidus, seu ar-
 tis imperitus iteratis ictibus vulnera tan-
 tum inflixit, demum cadenti in terram cor-
 pori cervicem rescidit, caput clavo ferreo
 in ipsa Curia suffixum, truncus in foro se-
 pultus est. Exemplum à Rudolpho I. Cæ-
 sare sumptum, (a) quem rebelles Senato-
 res pari supplicio affecisse alibi dictum.
 Post hoc crudelitatis spectaculum resedit
 nonnihil civium impetus, & saturata vi-
 debatur immanitas. Senatus ad auctori-
 tatem pristinam, cives ad obsequia rediêre,
 sed Cæsar, † & Elector ad vindictam atro-
 ciorē animati.

*Ejus ad po-
pulum ser-
mo.*

*Iteratis icti-
bus decapi-
tatur.*

*Cæsar &
Electori vin-
dicta in-
tenti.*

Ratisbonæ Comitia Cæsar indixerat, **XXVI.**
 auxilia ab Imperii Statibus adversus Tur-
 cam, qui Hungariam invaserat, petiturus. **MDCLXIV**

* Usus occasione Moguntinus, præsentibus
 ibi

(a) Vide supra ad annum **MCCLXXXIX.**

*Moguntini
cum Elect.
Saxone
convenit.*

*Regem Gal-
liae invocat*

*Judicia de
auxiliis
Gallicis.*

*Reiffenbergius in Gal-
liam ad pe-
lenda auxi-
tia abit.*

ibi Statibus iniquitatem rei exponit, † præ-
fertim cum Electore Saxonico agit, in cer-
tas leges convenit, illeque opem & auxi-
lium ad compescendos rebelles promittit.
Sed vires Cæsaris in Hungaria distractæ,
& populosæ Civitatis expugnatio justum
exercitum requirebat. Moguntinus Ele-
ctor fœderatos de auxiliis, potissimum
Regem Galliæ, Collegas Electores Eccle-
siasticos, & per Consiliarium suum Gere-
nem Molitoris Principem Monasteriensem,
insuper Ducem Lotharingum invocat.
Sed nec inconsulto Cæsare Galliæ Rex in-
vocatus, citra cujus voluntatem peregrini-
um introducere militem profanum cen-
suit. Missa Legatio Viennam, quæ mo-
dum executionis, & quod auxilia Gallica
desiderentur, nunciaret. Variè ibi res a-
gitata, num † salvâ imperii incolumitate
introduci Gallus posset? *Ingruere bellum Tur-
cicum, exercitus Cæsaris & Imperii extra fines in
Hungaria hæere, ibidem Gallorum decem millia esse,
quid igitur si consuetâ solertiâ excedere occupatis nol-
let? Isto errore Metim perditam, duraturam cicarri-
cem vulneris, quæ seros nepotes de fide Gallica mon-
bit.* Contra Elector aulæ Cæsaris accura-
tius explicuit: *Integritatem Regis alia sponderes
præterea non solis Gallorum se viribus usurum, præstari
esse Confœderatos alios, quorum auxilia istis prævali-
tura legem reditûs dicere valeant. Imbecilliora foret
auxilia, quam ut in loco tam disto moliri quid possint.*
Missus in Galliam † Baro Reiffenbergius,
Regi negotium exponit, quod Erfordienles

Mo
bel
ben
ten
judi
à C
bus
fret
lior
aux
Vel
con
lege
rum
hab
serv
foed
cum
dia
Rhe
rent
ad p
his i
taba
fisse
rat, i
solu
Chr
vinc
stor
suam
(6) M
es

Moguntia subditi, † Electori jura tempore belli in versa restituere nolint; ulterius turbent, Monasteriensibus pactis haud obtemperent, propriis transactionibus, & judicatio Caesaris contraveniant. Etiam à Caesare proscriptos esse, nec ullis artibus ad vitam civilem reduci posse: Sua fretos potentia sic insolere: Imbecilliores esse Moguntia vires, quam ut absque auxiliis vincere tantam Urbem possit. Vellet Christianissimus Rex seditiosos compescere, qui aded in publicae pacis leges insolenter peccaverint, percepturum ex his Imperium, quam cordi Rex habeat sanctissimam pacem, & ejus conservatorem laudaturum. Tribuit † Rex foederi, quod in conservationem pacis cum Electore pepigerat, copiis in Picardia distributis, sub Ductore Pradellio, trans Rhenum irent, jussa Electoris expectarent, mandavit. Lotharingia (a) Ducem ad pares suppetias hortatus est. Menses his insumpti, cumque clam ageretur, putabant Erfurtenses, se jam poenam evasisse, quam negotii gravitas remorata fuerat, in † bello etiam Turcico solatium; quod soluta Canisii obsidio, caesae ad Muram Christianorum copiae, Imperatorem à vindicta ad tutanda sua revocarent. Elector Saxoniae longius vidit, † Consiliarium suum equitem de Werthern, agnitionem delicto-

Ejus ad Regem sermo.

Rex petitis annuit.

Solatium Erfurtensium in bello Turcico.

Saxonis Electoris hortationes

(*) Manifestum Lotharingiae Ducis Caroli à Gallo provinciis editum Anno 1671.

*Serd civitas
paret.*

*Erfurtenſi
ad obſidionē
evitandam
conſilia.*

*Litteræ Le-
gatorum
proteſtantiū
ad Regem
Gallia.*

*Objectiones
adverſus
executionē
Cæſaris de-
ſenſio.*

*Electoſi
deberi pro-
bat.*

delictorum perſuaderet, ſubmiſit: Aſt va-
na omnia pertinaci ad mala populo. Tan-
dem ꝑ poſtquam atrocitate ſclerum mo-
menta precum minuiffet, earumque re-
cuſatio criminum penē infimum eſſet, de-
cimo nono Maji præſcriptam, & appro-
batam olim formulam publicè recitat, de
cætero nulla culpæ agnitio, non pœni-
tentiæ: tuitione criminum delicta gemi-
nata ſunt. Fœderatus miles cū hinc
inde ſe moveret, conſilia Erfurtenſes re-
ſcivère. ꝑ Anxii quod ſerid tandem, &
efficacia ad ingentium criminum vindi-
ctam remedia parari viderent, ad varios
Principes legatos de auxiliis mittunt, cul-
pas partim agnoſcunt, partim plebi im-
putant. Sed fruſtra rebellionem in Cæ-
ſarem, in Electorem commendant: Nec
aliud his effectum, ꝑ quàm quod prote-
ſtantiū Statuum Legati, quos Comi-
tium Ratiſbonæ collegerat, incertum an
Dominorum voluntate, Gallia Regem de
mittendis auxiliis per litteras ſint dehor-
tati. Ipa Executio à quibuſdam oppu-
gnata: ꝑ Erfordiam in ſuperioris Saxonie circulo
ſitam, Moguntinum partem læſam eſſe, proinde iſti
ex legibus Imperii, huic ne quidem ex communi jure
mandari debuiffet. ꝑ Cæſar mandare vindictam
ſui arbitrii eſſe, leges Executionis Statibus latis, ne
mandatam recuſent, ab his ꝑ recessiffet Majoribus
ſe cū negotium poſtulat, alium inire modum poſſe.
Electoſi ꝑ Electoſi Erfordiam ſuam de ſuperiori Saxonie
circulo eſſe negat, aliud tot ſæculorum obſervantiam
ipſam

ipsam partium confessionem edocere. Partem se læsam, sed & Dominam esse, cui subditos compescere omnia jura indulgeant, imò & læsæ parti executionem istas Imperii leges demandare, quæ Norimbergæ (a) ad pacis consummationem latæ sunt.

† Galliæ Rex nihil Legatorum persuasionebus motus, collectas ad Metim copias Rhenum petere jubet, Elector varios Principes, † præcipue Lotharium Fridericum (b) Nemetum Principem de innoxio transitu, ablegato ad eum Christophoro Gudeno salutatur, quod in ejus Principatu Rhenus occurreret. Annuit liberaliter, & inter Spiram, ac Philipsburgum copiæ transportatæ sunt, † fuerunt autem peditem millia quatuor, equitum duo. Miles Lotharingus sub Principe Vaudemontio † Moguntia, ubi navali ponte utrumque littus Elector junxerat, transit, superato Rheno stipendia numerata sunt. Elector Herbipolim, utque bello proximior esset, Regis Curiam † (Franconia fortalitium est, Thuringia objacens) pergit. Barones Reiffenbergium & de Greiffenglaw † Legatos cum plena potestate castris præficit, ut & adessent Consilio, & de annona prospicerent, ac cum obsessis, quod è re videretur, agerent. Summam rei Generali Vigiliarum Præfecto † Sommerfeldio credit, qui militaria, & expu-

Galliæ Rex
auxilia Mo-
XXVII.
guntino
mittit.

Lotharius
Fridericus
Nemetum
Princeps.

Gallorum
numerus.

Lotharingi
Rhenum
transeunt.

Regis Curiam
Electores ten-
dit.

Legati exer-
citus.

Sommerfel-
dus.

Y 2

.gna-

(a) Executions Receß de Anno 1650.

(b) Hic post Joannis Philippî obitum Electoratum Moguntinum obtinet, ac hodie rerum Summæ feliciter præest.